

HEPDAK-HEMED WEBİNAR III RAPORU

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK) ve Hemşirelik Eğitimi Derneği (HEMED) tarafından düzenlenen üçüncü webinar olan “**Pandemi Sürecinde Hemşirelik Eğitimi (Teorik ve Uygulama): Amerika Birleşik Devletleri Örnekleri**” webinarı 13 Temmuz 2020 tarihinde 20.00-21.30 saatleri arasında zoom uygulaması ile gerçekleştirilmiştir. Webinarı büyük bir bölümü öğretim elemanı olan 313 kişi katılım sağlamıştır.

Webinar moderatörlüğünü **HEMED Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL** üstlenmiştir. Webinar Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL’ın açılış konuşması ile başlamıştır. Webinarın ilk bölümünde teorik, ikinci bölümünde uygulama eğitimi örneklerinin paylaşılması planlanmıştır.

Northern Illinois Üniversitesinden Prof. Dr. Ayhan A. LASH’ın aktardığına göre Amerika’da online eğitim COVID-19 pandemisinden yıllar önce başlamıştır. Bu nedenle hemşirelik eğitimcileri online ders deneyimine sahiptir. Teorik derslerin yarısı online, yarısı yüz yüze yapılmaktadır. Online derslerde, Blackboard, Sakai, Moodle, D2L gibi programlar kullanılmaktadır. Öğretim elemanı tarafından her derse ait ders izlencesi (syllabus) dönem başlamadan önce sisteme yüklenmektedir. Öğrenciler bunu inceleyerek dersi alıp almamaya karar vermektedir. Her hafta küçük sınavlar yapılmaktadır. Yine haftalık olarak öğrencilere yanıtlamaları için sorular verilmektedir. Online dersin en önemli avantajlarından biri öğrencilerin ders materyallerine istedikleri zaman ulaşabiliyor olmalarıdır.

Massachusetts Amherst Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulundan Dr. Öğr. Üyesi Memnun SEVEN tarafından pandemi sürecinde Massachusetts Eyaletindeki hemşirelik eğitimi açıklanmıştır. Hemşirelik okullarının pandemi sürecinde de akreditasyon kurumu tarafından belirlenen standartları karşılaması ve hemşirelik board’unun gerektirdiği koşullara sahip olması gerekmiştir. Öğretim elemanlarına üniversitelerin öğrenme ve öğretme merkezi tarafından yüz yüze eğitimleri online olarak yapma konusunda eğitim verilmiştir. Yine bu merkezlerce online eğitim kılavuzları yayınlanmıştır. Ders hedefleri aynı olup öğretim yöntemleri değişmiştir. Dersler senkron ya da asenkron olarak yapılmıştır. Değerlendirmede ara sınav ve final sınavı ile birlikte refleksin, vaka çalışması gibi farklı formatif sınav yöntemleri kullanılmıştır. Online ofis saati koyulmuştur. Bunlar öğretim elemanı ile öğrencinin karşılıklı konuşup tartışmasını sağlamıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Memnun SEVEN online derslerin etkinliğini artırmak için bazı önerilerde bulunmuştur. Her haftanın başında kullanılan sistem üzerinden ya da e-posta gibi bir yolla haftalık program paylaşılabilir. Video ya da ses kayıtlarından yararlanılabilir. Öğrencilere geri bildirim verilmesi önemlidir. Tartışma platformları oluşturulabilir. Google drive gibi yöntemlerle öğrencilerin aynı doküman üzerinde çalışması sağlanabilir. Öğrenci sayısının fazla olduğu sınıflarda öğrencilerin birbirleriyle etkileşimini sağlamak için öğrenciler küçük gruplara bölünebilir. Böylece her grubun kendi içinde çalışması, sonrasında çalışmalarını büyük grupta paylaşması sağlanabilir. Yeteri kadar emek ve zaman ayrılırsa online eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olması mümkündür.

Moderatör Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL tarafından konuşmacılara katılımcıların **teorik eğitime yönelik soruları** yönlendirilmiştir. Online dersler için zorunlu veya seçmeli derslerde belirlenen bir oran olup olmadığı sorulmuştur. Dr. Öğr. Üyesi Memnun SEVEN, Massachusetts Eyaletinde Valiliğin kararı ile, geçtiğimiz bahar döneminde zorunlu veya seçmeli ders ayırımı olmaksızın tüm derslerin %100 olarak online verildiğini, önümüzdeki güz döneminde de online devam edeceğini belirtmiştir. Ayrıca akreditasyon kurumu ve hemşirelik board'unun online ders oranına yönelik bir sınırlama getirmediğini bildirmiştir. Prof. Dr. Ayhan A. LASH derslerin %50'sinin online %50'sinin yüz yüze yapıldığını ifade etmiştir. Öğrencilere bilgisayar, internet sağlama gibi altyapıya yönelik destek verilip verilmediği sorusu Dr. Öğr. Üyesi Memnun SEVEN tarafından, üniversitenin online derslerin tüm öğrenciler için ulaşılabilir olmasını istediği, bu nedenle tüm derslerin senkron yapılmadığı ve ders videolarının öğrencilere gönderildiği şeklinde yanıtlanmıştır. Prof. Dr. Ayhan A. LASH ise yüz yüze eğitim için üniversitelerin dersliklerini büyüttüğünü, ayrıca açık havada verilecek dersler olacağını belirtmiştir. Her iki konuşmacı tarafından derslerde yoklama alınıp alınmadığı sorusu alınmadığı şeklinde yanıtlanmıştır.

Webinara ders uygulamalarının açıklanması ile devam edilmiştir. **Prof. Dr. Ayhan A. LASH'a göre Amerika'da uygulamalarda** videolardan yararlanılmaktadır. Kullanılan i-Human Patients gibi programlarda avatar hastalar bulunmaktadır. Öğrenci uygulamaları bu hasta üzerinde yapmaktadır. Bu yöntem ile gerçek hastaya zarar verme olasılığı ortadan kalkmaktadır. Ancak gerçek hasta deneyimi de gerekmektedir. Geçtiğimiz bahar döneminde okul ve hastane yöneticileri işbirliği yapmıştır. Son sınıf öğrencilerinin 180 gün bir rehber hemşire ile çalışabilmesi ve bu süreçte maaş alabilmesi, sonrasında kayıtlı hemşire (registered nurse-RN) sınavına girebilmesi sağlanmıştır. Önümüzdeki güz döneminde COVID-19 vaka sayısının az olduğu eyaletlerde yüz yüze uygulama yapılması planlanmıştır. Öğrenciler

COVID-19 vakalarının bulunduğu klinikler dışındaki tüm kliniklerde uygulama yapacaklardır. Uygulama öncesinde öğrencilere eğitim verilecektir. Vaka sayısının fazla olduğu eyaletlerde ise öğrenciler hastanelerle anlaşarak yaz döneminde uygulama yapacaklardır. Bu uygulama okullar tarafından kabul edilecektir. Diğer bir seçenek ise güz döneminde derslerin teorik bölümünün bahar döneminde ise uygulamasının yapılmasıdır.

Uygulamalarla ilgili olarak Dr. Öğr. Üyesi Memnun SEVEN tarafından hemşirelik board'una göre hemşirelik eğitiminde 945 saat uygulama olması, bunun en az 540 saatinin (%57) klinik ortamda yapılması gerektiği açıklanmıştır. Hemşirelik board'u pandemi sürecinde klinik uygulamanın %100'ünün online yapılabileceğini bildirmiştir. Bu nedenle tamamı online yapılmıştır. Online uygulamada özellikle vaka çalışmaları planlanmıştır. Hemşireler ve hastalar davet edilmiş, deneyimleri tartışılmıştır. Öğretim elemanlarının vaka hazırlamasını kolaylaştırmak için çeşitli programlardan yararlanılmıştır. Gelecek güz döneminde ise uygulama klinikte olacaktır. Öğrenciler uygulama öncesinde normal eğitim dışında pandemiye yönelik eğitim alacaklardır. Öğrencilere haftada ya da iki haftada bir PCR testi yapılacaktır. Bu test politikası kampüsü kullanan herkes için geçerli olacaktır. Öğretim elemanlarına da test yapılacaktır. Normalde 10 öğrenciye 1 öğretim elemanı (dahili-cerrahi birimlerde 8'e 1) planlanırken, 5'e 1 olarak planlanacaktır. Kampüsteki sağlık merkezi uygulama süreci yönetimine dahil edilecektir.

Uygulama eğitimine yönelik soru-cevap bölümünde moderatör Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL konuşmacılara pandemi sürecinde bahar döneminde yapılan online uygulamaların telafisinin olup olmayacağını sormuştur. Her iki konuşmacı da son sınıf öğrencilerinin mezun edildiği, diğer sınıflar için de telafi yapılmayacağı bilgisini vermiştir. Öğrencilere sigorta yapılmasına yönelik soru, Prof. Dr. Ayhan A. LASH tarafından öğrencilerin halihazırda sigortalarının olduğu, Dr. Öğr. Üyesi Memnun SEVEN tarafından üniversitenin normal süreçte yaptığı sigorta dışında COVID-19'a yönelik bir sigorta yapılmayacağı şeklinde yanıtlanmıştır. Konuşmacılar PCR testi ve kişisel koruyucu ekipmanın üniversite tarafından karşılanacağını ifade etmişlerdir. Konuşmacılara online eğitimin yeterli olmayabileceği konusundaki endişeler iletilmiştir. Dr. Öğr. Üyesi Memnun SEVEN'e göre Ulusal Konsey Lisans Sınavı (National Council Licensure Examination-NCLEX) öğrenciyi ders çalışmaya zorladığı için öğrencinin yeterli şekilde mezun olmasını sağlamaktadır. Prof. Dr. Ayhan A. LASH bir okulun bu sınavdaki ortalamasının çok önemli olduğunu, %7 altında ise akreditasyon kurumu tarafından okulun kapatıldığını açıklamıştır. Ayrıca yeni mezun hemşireler için 3 aylık oryantasyon programı verildiğini bildirmiştir.

Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL tarafından webinarın verimli geçtiği ifade edilmiş, konuşmacı ve katılımcılara katkıları için teşekkür edilerek webinar sonlandırılmıştır.